

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“
direktorius 2019 m. gegužės 16 d.
įsakymu Nr. V-43

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2019 m. gegužės 15 d.
įsakymu Nr. ŠV1-248

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „EGLUTĖ“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO FIZINIO UGDYMO PROGRAMA „AKTYVUS VAIKAS“

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Eglutė“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190434741. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Naujakiemio 8, LT- 94189 Klaipėda.
3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“ neformaliojo vaikų švietimo fizinio ugdymo programa „Aktyvus vaikas“ (toliau – programa).
4. Programos rengėjai – direktoriaus pavaduotoja ugdymui Rimutė Tarvydienė, neformaliojo (papildomo) ugdymo mokytoja Rita Baltrimienė.
5. Programos koordinatorius – direktorė Angelė Aniulė.
6. Programos trukmė – vieneri mokslo metai pagal vaikų amžiaus tarpsnius. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos apimtis – tęstinė.
8. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sudarytos palankios materialinės, ugdymo(si) sąlygos.
10. Programos aktualumas:
 - 10.1. galimybė integruoti fizinį ugdymą į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas;
 - 10.2. galimybė siekti pozityvios mokytojo, kitų specialistų ir šeimos sąveikos.
11. Programos tikslas – padėti užtikrinti darnų fizinių vaiko galių skleidimąsi, tikslingai inicijuoti fizinį aktyvumą, sudaryti sąlygas socializacijai, sklandų ir sėkmingą vaiko rengimąsi mokytis.
12. Programos uždaviniai:
 - 12.1. plėtoti fizinės kūno galias, tobulinti judesių mokėjimus;
 - 12.2. formuoti įpročius ir įgūdžius sportuoti;
 - 12.3. stiprinti fizinio ugdymo veiksmingumą, užtikrinant glaudų bendradarbiavimą su šeima.

III. PRINCIPAI

13. Vaiko prigimties tobulinimas remiasi prigimties filosofija:
 - 13.1. fizinė veikla turi plėtoti fizinę ir psichinę vaiko prigimtį, įgimtas fizines savybes.

14. Taikomi šie principai: individualizavimo. Atsižvelgiama į vaiko patirtį, jo poreikius ir interesus, galimybes, pažinimo stilių, temperamentą;

14.1. humaniškumo. Vaikui suteikiama laisvė judėti ir veikti, reikšti vidinius jausmus, norus, vaikas gerbiamas kaip asmenybė;

14.2. integralumo. Siekiama vientiso fizinės, emocinės, dvasinės sričių plėtojimo, vadovaujantis holistiniu požiūriu į vaiką;

14.3. nuoseklumo ir sistemingumo. Pasirinkta sveikatos ugdymo metodinė sistema taikoma nuosekliai ir sistemingai;

14.4. sąveikos ir kontekstualumo. Ugdymas grindžiamas visų ugdymo proceso dalyvių sąveika, keičiantis nuomonėmis, išvalgomis, jausmais, dalijamasi patirtimi, keliant klausimus ir kartu ieškant atsakymų. Ugdymo turinys glaudžiai siejamas su artimiausia vaiko aplinka, kad ugdymosi patirtys vaikui būtų įdomios, aktualios ir prasmingos.

IV. TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

15. Ikimokyklinis amžius (3-5 m.):

Eil. Nr.	Sritis	Turinys	Priemonės
15.1.	Fizinis aktyvumas ryto mankštos ir kitos judrios veiklos metu	Supranta, kodėl reikia daryti ryto mankštą, noriai atlieka rikiuotės pratimus, gerai orientuojasi erdvėje, keičia judėjimo kryptį, kaitalioja ėjimą su bėgimu, eina ratu, poroje, prasilenkia, atbulomis, šonu, pakaitiniu, pristatomuoju žingsniu, išretėja, išsiskaičiuoja. Lavina įvairias raumenų grupes, turi žinių, kaip saugiai stiprinti fizinį kūną, judėti. Supranta užduotis, teisingai, savarankiškai atlieka fizinius pratimus, stebi draugus, juos pataiso. Noriai žaidžia žaidimus, lenktyniauja, imituoja, mėgdžioja, improvizuoja, šoka, laikosi tvarkos ir taisyklių. Jaučia kūno galimybes, pasitiki savo jėgomis, supranta aktyvumo ir poilsio dermę. Saugiai ir teisingai veikia su sportiniu inventoriu, gerbia aplinkinius, jų erdvę. Geba atsipalaiduoti, pasitelkia kvėpavimo pratimus, valdo emocijas, įvardina savo būseną prieš fizinį aktyvumą ir po jo	Sportinis inventorius, informacinės technologijos, muzikos įrašai
15.2.	Stambiosios motorikos įgūdžių tobulinimas	Eina (ant pirštų galų, ant kulnų, siaura linija, virve, gimnastikos suoleliu,), bėga (pristatomu, pakaitiniu žingsniu, aukštai keldamas kelius, suoleliu, įkalnėn, nuokalnėn), šliaužia, ropoja, lipa laiptais aukštyn ir žemyn nesilaikant, šokinėja (ant vienos kojos, abiem, į toli, aukštį, nušoka nuo paaukštinimo, per virvutę), išlaiko pusiausvyrą, mēto, spiria (kamuolį iš įvairių padėčių, į taikinį, tiksliai gaudo, bėga ir varosi), apeina, peržengia, peršoka kliūtis, derina kojų ir rankų judesius, moka pajauti kūno ir jo dalių judėjimo kryptį (aukštyn – žemyn, pirmyn – atgal, kairėn – dešinėn), atlieka judesius su	Sportinis inventorius, treniruokliai, informacinės technologijos, plakatai, muzikos įrašai, gamtinė medžiaga

		sportiniu inventoriumi (kaspinais, tampriomis gumomis, lazdomis, lankais, kėgliais, kubais, kamuoliais) ir be jo. Važiuoja triratuku, dviračiu, (žiemą rogutėmis), žaidžia sportinius žaidimus (krepšinį, futbolą, tinklinį, badmintoną, stalo tenisą). Lenktyniauja, varžosi, žaidžia judrius, ramius, lietuvių liaudies žaidimus, šoka ratelius. Žaidžia poromis, komandomis, derina veiksmus, akių ir rankos koordinaciją	
15.3.	Sportinės pramogos Sporto šventės	Dalyvauja siužetinėse pramogose, šventėse: žiemos, vasaros sporto, saugaus eismo, su relaksacijos ir grūdinimo elementais. Tobulina ėjimo, bėgimo, šuolių, mėtymo, laipiojimo ir kt. judesių atlikimo įgūdžius, lavina fizinės savybes: jėgą, greitumą, vikrumą, lankstumą, išvermę. Varžosi su bendraamžiais, pratinasi laikytis taisyklių, gerbti varžovą. Išradingai, kūrybiškai, mandagiai, drąsiai elgiasi įvairių žaidybinių situacijų metu; vaidina, imituoja, mėgdžioja (dalyvauja, kaip siužeto veikėjai, seka siužetą, savo nuožiūra keičia jame vykstančius įvykius, dalinasi savo idėjomis, mintimis, nuomone), džiaugiasi pergale, moka pralaimėti, aktyviai dalyvauja švenčių pasiruošimo procese, gamina priemones, dekoracijas, puošia erdvę piešiniais, sportine atributika, domisi sporto šakomis, sportininkų gyvenimu, jų pasiekimais	Knygos, plakatai, albumai, enciklopedijos, dailės kūriniai, informacinės technologijos, sportinis inventorių rinkiniai estafetėms
15.4.	Aplinkos ir priemonių skatinamas judėjimas	Pagal pačių sumanymą pasirenka sportinį inventorių, priemones, skatinančias aktyviai judėti, kuria žaidybines aplinkas, joje veikia (bėgioja, šokinėja, mėto, laipioja, landžioja ir kt.); noriai naudoja gamtinės medžiagos takelius (kelmukų, kaštonų, gilių, akmenukų, samanų, smėlio), vandens telkinius (baseiną, balas), voneles su vandeniu (pučia kamuoliukus, plukdo popierinius laivelius, braido, taškosi). Važinėja paspirtukais, triratukais, dviračiais, riedučiais, žiemą – rogutėmis, šliuožia slidėmis. Dalyvauja žygiuose į mišką, parką, prie jūros	Sportinis inventorių, gamtinės medžiagos takeliai, kliūtys, informacinės technologijos
15.5.	Vaiko-pedagogo – tėvų sąveika	Šeima aktyviai dalyvauja sportiniuose renginiuose – pramogose, šventėse, viktorinose, žygiuose į gamtą (kartu keliauja, atlieka sportines užduotis, varžosi, žaidžia, juda, džiaugiasi pergale, mokosi pralaimėti, palaiko vienas kitą)	Sportinis inventorių, informacinės technologijos, muzikos įrašai, enciklopedijos, informaciniai stendai

16. Priešmokyklinis amžius (6-7 m.):

Eil. Nr.	Kompetencija	Turinys	Priemonės
16.1.	Sveikatos saugojimo	<p>Dalyvauja kasdieninėje ryto mankštoje, kūno kultūros pratybose, sportiniuose renginiuose, juda saugiai ir apdairiai. Bėgiodamas nesusiduria su kitais vaikais, nesistumdo, stebi kitų veiksmus, stengiasi į juos lygiuotis. Teisingai atlieka rikiuotės pratimus – sustoja ratu, vora, eile, geba greitai persirikiuoti, išsiskaičiuoti, pasisukti kairėn, dešinėn; gerai orientuojasi erdvėje, laike, eina atbulomis, zigzagais, šonu. Jaučia muziką, jos tempą, prisitaiko prie jo, judesius atlieka ritmingai, derina judesį su kvėpavimu. Lavina fizinės savybes, atlieka fizinius pratimus su sportiniu inventoriu ir ant treniruoklių. Sportuodamas stebi pedagogą, jį mėgdžioja, stengiasi viską atlikti teisingai, stebi draugus, jų laikyseną. Judėdamas jaučia savo kūną, geba įvertinti jo galias, įvardija, kada yra pavargęs, moka atsipalaiduoti, kaitalioja aktyvią fizinę veiklą su poilsiu: eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja, mėto, išlaiko pusiausvyrą. Lengvai įgyja judesių (bėgimo, šuoliukų, metimo) įgūdžius ir juos tobulina, moka judrių, sporto žaidimų ir pratimų elementų, juos panaudoja kasdieninėje savo veikloje</p>	<p>Sportinis inventorių-gimnastikos suoliukai, lazdos, lankai, kamuoliai, šokdynės, tuneliai, kilimėliai, krepšinio, tinklinio stovai, žymekliai, blokai, bokšteliai ir kt. Informacinės technologijos, plakatai, stendai, muzikos įrašai</p>
16.2.	Komunikavimo	<p>Aktyvios veiklos metu bendrauja, sprendžia problemas, dalinasi sumanymais, idėjomis, svarsto, pagrindžia savo nuomonę. Pataria, padeda, stebi kitų veiksmus, apibūdina juos. Analizuoja, atsirenka, kas yra gerai, o kas ne. Lygina savo pastangas su kitų pastangomis, veikia komandoje, tarpusavio susitarime, laikosi taisyklių, etikos. Žaidimų metu naudoja pamėgdžiojimus, skaičiuotes, greitakalbes, mįsles, dainuoja. Žino sportinius terminus, komandas, turimą patirtį naudoja fizinės veiklos metu. Kuria žaidimams naujas situacijas, jas paaiškina, sugalvoja naujų pavadinimų, pritaiko sinonimų, antonimų reikšmes, stebi savo ir kitų vaikų kalbą</p>	<p>Informacinės technologijos, pasakų, muzikos įrašai, plakatai, šventės, edukacinės veiklos už įstaigos ribų, spektakliai</p>

16.3.	Pažinimo	Smalsiai, aktyviai tyrinėja aplinką, kurioje juda, taiko įvairius pažinimo būdus – pojūčius, suvokimą, mąstymą, vaizduotę; veikia, stebi, klausinėja. Turi žinių apie saugų elgesį gamtoje, gatvėje, namuose; stebi gamtos reiškinius, suvokia jų įtaką fizinei sveikatai. Lygina, matuoja, eksperimentuoja, daro išvadas. Domisi sportu, įvairiomis sporto šakomis, įžymiais sportininkais, jų gyvenimu. Dalyvauja sportinėse pramogose, varžybose, šventėse, projektuose, viktorinose. Patirtį taiko judėjimo, žaidimų metu	Sportinis inventorių. Piešiniai, iliustracijos, plakatai, knygos, informacinės technologijos, edukacinės veiklos už įstaigos ribų
16.4.	Meninė	Taiko įvairius meninės raiškos būdus – muziką, vaidybą, šokį. Judesiu kuria, imituoja, vaizduoja, išgyvena; ieško naujų saviraiškos būdų; naudojami garsais, spalvomis, formomis; siekia originalumo, judesio grožio, kūrybiškumo laisvės. Turi žinių apie teatrinių elementų panaudojimą – vaizduoja literatūrinių personažų, gyvūnų veiksmus: atlieka šokių žingsnelius, šoka lietuvių liaudies ratelius, domisi sportiniais šokiais, ritmine gimnastika. Meniškai kuria aplinką, kurioje veikia – puošia savo kūrybos dekoracijomis, piešiniais, aplikacijomis iš gamtinės ir kitokios medžiagos	Gamtinė medžiaga, sportinis inventorių, teatrinės, dailės priemonės, informacinės technologijos, pasakų knygos, iliustracijos, albumai, plakatai, muzikos įrašai, filmai
16.5.	Socialinė	Judėdamas, žaisdamas veikia, planuoja, geba paprašyti pagalbos ir ją priimti, moka paguosti, užjausti, padėkoti. Taikiai sprendžia problemas, konfliktus, gerbia šalia esančius, jaučia jų interesus, poreikius, laikosi gero elgesio taisyklių kodekso. Pažįsta bendruomenės gyvenimą, plėtoja žinias apie žmonių darbus, pomėgius, pasiekimus (ypač sporto srityje), įgyja bendravimo, bendradarbiavimo įgūdžių. Geba valdyti savo spontaniškus norus, paaiškina, kodėl negalima muštis, stumdytis, tyčiotis. Atpažįsta ir atsiriboja nuo situacijų, kurios kelia grėsmę orumui ir sveikatai	Sportinis inventorių, iliustracijos, plakatai, knygos, nuotraukos, albumai

16.6. Vykdamas programą, bus taikomi šie metodai: vaizdiniai, žodiniai, žaidybiniai, praktiniai (stebėjimas, aptarimas, pasakojimas, imitavimas, improvizavimas).

V. UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

17. Įgyvendinus programą, bus:

17.1. stipri ugdytinių motyvacija sportuoti;

17.2. sustiprėjusi sveikata;

17.3. tėvai aktyviai dalyvaus fizinio ugdymo procese;

17.4. įstaigoje, mieste, respublikoje vyks ugdytinių sportiniai renginiai, projektai.

18. Ugdymo pasiekimų fiksavimo formos: ikimokyklinės ir priešmokyklinės grupės dienynas, vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo protokolai, aplankai:

18.1. ugdymo pasiekimų vertinimo dažnumas: du kartus per metus (rudenį ir pavasarį).
Prireikus atliekami tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai;

18.2. ugdymo pasiekimų pateikimo formos: metų veiklos pokyčių vertinimas (ugdamosios veiklos metų apmąstymai), metų planuojama veikla, grupės savaitės planai, pokalbiai su tėvais, mokytojais, vaiko veiklos stebėjimo užrašai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Eglutė“

mokytojų tarybos posėdžio

2019 m. balandžio 9 d. protokoliniu nutarimu

(protokolas Nr.V3-2)

LITERATŪRA

1. Monkevičienė. O. (2014) Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas: Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Vilnius.
2. Adaškevičienė. E. (2008) Silpnos sveikatos vaikų fizinis ugdymas: Klaipėdos universiteto leidykla.
3. Rauckis.J. (1981) Fizinio auklėjimo vaikų darželyje metodika: Kaunas, Šviesa.
4. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Vilnius, Švietimo aprūpinimo centras, 2015.
5. Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa. ŠMM, 2014.